

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **A.N.**

oskarżonej o czyn z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 grudnia 2024 r.,
wniosku Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
zawartego w postanowieniu z dnia 14 października 2024 r., VI K 124/24,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Choszczynie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 października 2024 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że zarówno oskarżona prywatnym aktem oskarżenia A.N., jak i oskarżyciel prywatny W. K. są czynnymi adwokatami, znanymi w szczecińskim środowisku prawniczym, toczy się pomiędzy nimi szereg spraw sądowych czego skutkiem jest m. in. to, że świadkami w sprawach (również w przedmiotowej sprawie) są szczecińscy sędziowie czy adwokaci (oskarżyciel

zawnioskował ich przesłuchanie w liczbie 10). W opinii sądu występującego z wnioskiem w trybie przepisu art. 37 k.p.k. wskazane okoliczności, w tym okoliczność orzekania w sprawie dotyczącej sporu pomiędzy dwoma adwokatami przez któregośkolwiek ze szczecińskich sędziów, mogą w odbiorze społecznym spotkać się z negatywnym odbiorem, wzbudzać podejrzenia co do bezstronności sędziów, rzutować na swobodę i obiektywizm orzekania, co niewątpliwie byłoby ze szkodą dla wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, uregulowana w przepisie art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Skorzystanie z niej możliwe jest tylko wtedy, gdy na gruncie konkretnej sprawy dojdzie do zmaterializowania się okoliczności, które dają podstawę do twierdzenia, że w odbiorze społecznym mogą powstać wątpliwości co do istnienia warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Takie okoliczności w istocie materializują się w sprawie niniejszej.

W prywatnym akcie oskarżenia skierowanym przeciwko adwokatowi A.N. sformułowano zarzut popełnienia czynu zakwalifikowanego jako przestępstwo z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. na szkodę W.K. (prywatny akt oskarżenia, *k. 1-20 akt o sygn. IV K 124/24*).

Wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na wniosek sądu właściwego miejscowo. Rozpoznanie sprawy karnej w postępowaniu jurysdykcyjnym przez sąd miejscowo właściwy, tj. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, w odbiorze zewnętrznym może doprowadzić do powstania uzasadnionego przekonania co do braku istnienia adekwatnych warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy, skoro rozstrzygnięcie, które ma wydać w postępowaniu karnym Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie dotyczy sporu pomiędzy dwoma adwokatami (strony czynnie wykonują

zawód adwokata) zaś świadkami w sprawie są szczecińscy sędziowie i adwokaci, którzy pozostają w relacjach koleżeńskich, a także zawodowych z sędziami orzekającymi w sądzie właściwym czy na terenie właściwości Szczecińskiej Apelacji. Na kontakty te wskazał sam W.K. w uzasadnieniu wniosku o zwrócenie się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu (*k. 180-187 akt o sygn. IV K 124/24*), podnosząc potrzebę przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, która już w innych sprawach sądowych (cywilnych, karnych) była uwzględniana przez Sąd Najwyższy (m. in. w sprawach o sygn. akt: II CO 91/21, II CO 189/21, III CO 77/23, III CO 202/22, III CO 341/22, III CO 499/22 i III KO 74/24), a także zgłaszana jest przez sędziów w sprawach rozpoznawanych w szczecińskich sądach z udziałem obecnego oskarżyciela prywatnego i oskarżonej (m. in. w sprawach o sygn. akt: II Ca 898/23, VIII RCz 28/22, VIII RCz 45/21, VIII RCz 100/21, II C 1054/20, III C 685/20, VIII Nsm 1376/19, VIII Nsm1416/19, VIII Nsm 1413/22).

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie nie bez racji zatem wskazuje na powyższe okoliczności, w szczególności na kontakty służbowe, koleżeńskie i zawodowe, jakie strony i świadkowie (szczecińscy adwokaci i sędziowie) utrzymują z sędziami sądu miejscowo właściwego. Regularność kontaktów zawodowych i co najmniej możliwość podtrzymywania osobistych znajomości - niezależnie od ich charakteru oraz możliwości ich wpływu na procedowanie i orzekanie - wywoływać może tak w opinii stron postępowania, jak i w opinii środowiska i opinii publicznej wątpliwości, a nawet przekonanie o niezdolności sądu właściwego do bezstronnego postępowania w tej sprawie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2004 r., II KO 21/04, LEX nr 121654). Uzasadnia to zatem przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu do rozpoznania w trybie przepisu art. 37 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie i orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia. O wskazaniu Sądu Rejonowego w Choszczynie jako właściwego do rozpoznania przedmiotowej sprawy w związku z uruchomieniem tzw. właściwości delegacyjnej zdecydowały względy organizacyjnej natury. Jest to

sąd stosunkowo nieodległy względem sądu miejscowo właściwego, z drugiej strony położony jest w takiej odległości od Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, że rozpoznanie sprawy nie powinno nasuwać wątpliwości (także tych o charakterze subiektywnym) co do zdolności rozpoznania sprawy w sposób gwarantujący realizację wartości, o których mowa w treści przepisu art. 45 ust. 1 *in fine* Konstytucji RP.

[WB]

r.g.